

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, a dr. Gaudi-Nagy Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Jogi Főosztály (1054 Budapest, Szalay u. 16., ügyintéző: dr. Kiss Sándor) által képviselt Fővárosi Bíróság (1055 Budapest, Markó u. 27.) alperes ellen **kártérítés** iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2008. január 16. napján kelt 6. P. 22.067/2007/12. számú ítélete ellen a felperes 2008. február 12. napján 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 300.000 (háromszázezer) forintot, annak 2002. január 26. napjától 2004. december 31. napjáig a mindenkorai költségvetési törvényben írt, 2005. január 1. napjától a késedelemmel érintett naptári félévét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát; a felperes által viselendő elsőfokú eljárási illeték összegét 18.000 (tizen-nyolcezer) forintra leszállítja, a felek az elsőfokú perköltségüket maguk viselik. Ezt meghaladóan az ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy az állam javára, az adóhatóság felhívására az ott írt számlára fizessen meg 18.000 (tizennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket, az ezt meghaladó kereseti és fellebbezési illetéket az állam viseli.

A felek a másodfokú perköltségüket maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

A felperes keresetében kérte a Pp. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján annak megállapítását, hogy az alperes a személyhez fűződő jogok körében megsértette a felperes személyes szabadsághoz fűződő jogát, kérte a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja és a Ptk. 339. és 349. §-ai alapján az alperes kötelezését 104.200 Ft vagyoni és 500.000 Ft nem vagyoni kártérítés, annak 2002. január 26. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére. A személyhez fűződő jogát sértő jogellenes magatartásként azt jelölte meg, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2002. január 2. napján érkeztetett rendőrségi tájékoztatás ellenére csak egy hónapos késéssel, 2002. január 28. napján, a felperes elfogása és előállítása

után vonta vissza azt az elfogató parancsot, ami már 2002. január 2. napján okafogyottá vált. Ekkor azt vissza kellett volna vonni, vagy legalább az ismertté vált elérhetőségi helyről a felperest akár szóban, akár írásban meg kellett volna idézni, melynek sikere esetén az elfogató parancsot szintén vissza kellett volna vonni. Ezáltal súlyos eljárási hibát vétett. Hivatkozott az esetében még irányadó a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény (Be.) 4. § (1), (2), 112. § (3), 119. § (6) bekezdésére, az Alkotmány 55. § (1), (2), (3) bekezdésére, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt egyezmény 5. cikk 1., 5. pontjára, az 1976. évi 8. számú törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 9. cikk 1. pontjára. Állította, hogy kára rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, így azt igénybe sem vette. A sérelmezett intézkedés következtében a felperes társadalmi megítélése negatív módon változott, társadalmi életben való részvétele elnehezült, magánéletében negatív változások jelentkeztek. Az elfogását látó munkatársai és barátai tőle elfordultak, elhatárolódtak, távolságtartók lettek, esetenként a bűnözőknek kijáró megvetéssel sújtják. Az egyéb ismerősi, baráti körben is nem kívánatos személyé vált, elszigetelődött, magánéletének vitele is súlyos fokban elnehezült, és azóta sem állt helyre. A kialakult helyzet mentális viszonyaira is jelentős hatást gyakorolt, megoldhatatlan szituációként komoly lelki nyomást idézett elő, amivel nem tudott teljes mértékben megbirkózni, önbecsülését megviselték a történések. Köztudomású tényként hivatkozott arra, hogy az általa sérelmezett mulasztásból eredő jogsértő intézkedések alkalmasak voltak az életminősége hátrányos megváltozásának előidézésére. A per második tárgyalásán akként nyilatkozott, hogy a vagyoni kár összegét módosítani kívánja, bár akkor a módosítás összegszerűségét nem tudta megjelölni. A jogalap tekintetében nem volt bizonyítási indítványa az előzményi iratok beszerzésén túl.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A felperesnek a vádiratot a "I." cím alatti címen kézbesítették, tehát a bírósági eljárásról tudott, számolnia kellett a tárgyalási idézéssel. Ennek ellenére e címről ismeretlen helyre távozott, és sem a "II." alatti címen nem volt elérhető, sem vidéki tartózkodási helyéről az alperest nem tájékoztatta. A felperes nem tett eleget a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 26. és 27. §-a szerinti kötelezettségének, amikor lakóhelye illetve tartózkodási helye szerinti önkormányzat jegyzőjénél új címét, régi címe megszűnését nyilvántartásba vétel érdekében nem jelentette be. Ha a felperes törvényben előírt kötelezettségét teljesíti, új címe az alperes tudomására jut, és ezáltal a rendőri kényszerintézkedést elkerülhette volna. Állította: eljárása nem volt jogellenes, a felperes kárát kizárólag saját felróható magatartása okozta. A fokozatosság elvét betartva bocsátotta ki az elfogató parancsot. Megjegyezte, hogy a felperes a rendőrség révén tudott arról, hogy a bíróság keresi, maga mégsem jelentkezett a bíróságon. Az alperes alappal következtethetett arra, hogy a felperes tényleges tartózkodási helye továbbra is bizonytalan, az intézkedés indokai változatlanul fennállnak. E következtetés helytállóságát igazolja a felperes előállításakor tett nyilatkozata, miszerint mindhárom címen szokott tartózkodni, mindhárom címen megkapja a küldeményeket, tényyszerűen azonban a budapesti címekre küldött küldemények nem voltak

kézbesíthetők. Az alperes elrendelte annak tisztázását, hogy a felperes tartózkodási helye ténylegesen G-en található-e, ennek foganatosítása azért nem történt meg, mert közben a felperest az elfogató parancs alapján előállították. Az elfogató parancs visszavonására akkor kerülhetett volna sor, ha a Gödöllői Rendőrkapitányság a felperes tényleges tartózkodási helyeként visszajelzi a g-i címet. Észrevételezte, hogy a felperes a rendes jogorvoslat lehetőségével nem élt. Hivatkozott arra, hogy a felperes semmivel sem bizonyította nem vagyoni kára felmerültének tényét és annak összecszerűségét.

A Pest Megyei Bíróság 2008. január 16. napján meghozott 6. P. 22.067/2007/12. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy az államnak az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatósága Illetékkiszabási Főosztálya II. felhívására fizessen meg 36.000 Ft feljegyzett illetéket. Egyebekben a perköltség tárgyában a határozathozatalt mellőzte.

Ítélete indokolásában a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény Ptk. 349. § (1) bekezdése szerinti különös és a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti általános szabályának felhívásával kifejtette, hogy a bírósági jogkörben okozott kár megállapításának törvényi feltétele az eljáró bíróság jogellenes magatartása, a felperes felmerült kára és a kettő közötti okozati összefüggés, mely feltételek fennálltát a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a felperes tartozik bizonyítani. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. A büntetőeljárás iratai alapján arra vont le következtetést, hogy az alperes minden tekintetben a hatályos büntetőeljárás törvénynek megfelelően járt el, az egyes bírói intézkedéseket a fokozatosság és a célszerűség szempontjait figyelembe véve rendelte el. A 2001. november 20. napjára kitűzött tárgyalás nem volt megtartható amiatt, mert a vádlott (felperes) nem jelent meg, és vétíve az addig ismert egyetlen címéről „ismeretlen helyre költözött” jelzéssel érkezett vissza. Az alperes megtette a szükséges intézkedést a felperes lakcímének felkutatására, illetve elrendelte a felperes körzését, kiadta a vele szembeni elfogató parancsot. A 2002. január 2. napján beérkezett rendőrségi átirat tartalmának megfelelően helyesen döntött az alperes, amikor intézkedett a felperes újabb lakcímének ellenőrzéséről. Hogy ez január 25-én történt meg, nem jelenti a felperes által hivatkozott jogellenes magatartás megvalósulását, minthogy az intézkedés ésszerű határidőn belül történt. Amennyiben a lakcím helyesnek bizonyul, az alperes intézkedett volna az elfogató parancs visszavonásáról, de erre azért nem volt lehetőség, mert időközben a felperest a határon feltartóztatták. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes nem mulasztott és nem sértette meg a Be. 119. §-ában foglaltakat. Ezzel szemben a felperes volt az, aki a vádindítványt a bíróságtól szabályszerűen átvette, címének megváltozását azonban a bíróságnak nem jelentette be, e kötelezettségének nem tett eleget, de azon kötelezettségének sem, hogy címváltozását a népesség-nyilvántartás felé bejelentse. Az elsőfokú bíróság jogalap hiányában utasította el a keresetet. Nem tulajdonított különösebb jelentőséget azon körülménynek, hogy a felperes az őrizetbevétel ellen nem élt rendes jogorvoslattal, merthogy annak halasztó hatálya egyébként sincs, vagyis a kár elhárítására nem volt alkalmas a rendes jogorvoslat. A kártérítés

összecszerűségére az elsőfokú bíróság bizonyítást nem folytatott le a jogalap hiánya miatt, az erre vonatkozó bizonyítási indítványok teljesítését mellőzte.

A felperest pervesztésére tekintettel Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte a felmerült perköltség, az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték megtérítésére, míg az alperes perköltségre nem tartott igényt, vonatkozásában a Pp. 78. § (2) bekezdése érvényesült.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján és az elsőfokú bíróság utasítását a per újabb tárgyalására. Álláspontja szerint a Pesti Központi Kerületi Bíróság jogsértő módon járt el és felróhatóan a felperesnek kárt okozott. A tényállást az alperes nem vitatta, azt az elsőfokú bíróság minden tekintetben elfogadta, azonban a tényállásból téves jogi következtetéseket vont le. Így tévedett, amikor azt mondta ki, hogy az alperes a hatályos büntetőeljárás törvénynek megfelelően járt el és a fokozatosság, célszerűség szempontjaira figyelemmel alkalmazta a felperessel szemben a kényszerintézkedést. Az eljáró bíróság jogsértően mulasztotta el a Be. 119. § (6) bekezdésének alkalmazását, úgyszintén figyelmen kívül hagyta a Be. 4. § (1) és (2) bekezdésében írt alapelvet. A XIII. Kerületi Rendőrkapitányság azt a tájékoztatást adta a büntetőügyben eljáró bíróságnak, hogy a felperes az általa ellenőrzött címen ismeretlen. Ez a tájékoztatás 2001. december 17-én érkezett meg a bírósághoz és ennek hatására azonnal rendelkezett az elfogató parancs kibocsátásáról 2001. december 20-án, nem várva be a szintén megkeresett VI. és VII. Kerületi Rendőrkapitányság válaszát, holott az, mint utóbb kiderült, 2002. január 2-án megérkezett, vagyis még a büntetőbíróság által megszabott nyilvántartási határidő alatt. A büntetőbíróság csak 2002. január 25-én intézkedett a Gödöllői Rendőrkapitányság megkereséséről annak ellenőrzése tárgyában, hogy a felperes G-en valóban megtalálható-e. A felperes szerint a célszerű és egyben a jogállamiság normáinak megfelelő eljárás az lett volna, ha a büntetőbíróság vagy rövid úton megidézi a soron következő kitűzött tárgyalásra, vagy rövid úton meggyőződik postacímének helyességéről, és ezután idézi meg a kitűzött tárgyalásra, vagy 2002. január 2-át követően minden előzetes jelzés nélkül megidézi az ismertté vált g-i címről, és egyúttal az elfogató parancsot haladéktalanul visszavonja, ahogy erre a törvény kötelezi. A felperes szerint az a körülmény, hogy őt a lakcímén egy hivatalos irat nem találta meg, az „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza a feladóhoz, nem lehet alap arra, hogy bárki azt feltételezze, különösen nem a büntetőbíróság, hogy a felperes ismeretlen helyen tartózkodik, és az eljárás hatálya alól magát ki kívánja vonni. De ha mégis sor kerül az elfogató parancs kibocsátására, kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy ilyen esetben az azonnal visszavonásra kerüljön, ha a fenntartásának feltételei már egyáltalán nem állnak fenn. Nyilvánvalóan lehetőség lett volna már január 3-án intézkedni arról, hogy a rendőrség győződjön meg, a felperes elérhető-e a galgahévízi címen, de annak sem lett volna akadálya, hogy a bíróság a Be. 112. § (3) bekezdése alapján rövid úton is idézze a felperest, vagy legalább meggyőződjön valódi lakhelyéről és annak alapján idézze a következő tárgyalásra. A jogállamiság egyik alappillére, hogy nem a vádlottól várható el az eljárás törvényességének biztosítása,

ez a hatóság feladata. Emellett nem tekinthető ésszerű határidőn belüli intézkedésnek az, amikor a büntetőbíróság három hétig nem győződik meg az elfogató parancs hatálya alatt álló személy tényleges lakhelyéről, miután azt a rendőrség, tehát a hivatásos rendvédelmi szervezet közölte vele. Nem vitás, hogy a felperes is közrehatott a kialakult helyzetben azzal, hogy tartózkodási helye megváltozását nem jelentette be a népesség-nyilvántartónál. Ez azonban nem mentesíti a büntetőbíróságot a Be. 119. § (6) bekezdésében írt kötelezettsége alól. A felperes közrehatása a büntetőbíróság mulasztását nem annulálja, legfeljebb annak jogi súlyát csökkentheti. A személyhez fűződő jogok egy jogállamban kiemelt védelmet élveznek, és ezek között is kiemelendő a személyes szabadsághoz való jog, ami csak törvényes eljárásban, törvényes feltételek mellett korlátozható. Az alperes által alkalmazott eljárás a felperest megfosztotta személyes szabadságától, és így az jogellenes, sérti az Alkotmány 55. § (1) bekezdését. Az elfogató parancs kibocsátása azért is hibás volt, mert a büntetőbíróság nem várta be a saját maga által megkeresett VI. és VII. Kerületi Rendőrkapitányság válaszát, 2001. december 17. napja után az elfogató parancsot azonnal kibocsátotta. Nagyban életszerűtlennek minősítette, hogy a rendőrség valakit, aki ellen bármilyen csekély súlyú bűncselekmény miatti eljárásban elfogató parancs van érvényben, telefonon felhívjon, és ne kezdeményezze valamilyen formában elfogását. Hogy ez mégis megtörténhetett, annak tudható be, hogy az elfogató parancsot csak 2002. január 16-án rendelték el. Ha a körözés elrendelése korábban megtörténik, a rendőrség nem elégszik meg egy egyszerű telefonhívással a felperes hollétét illetően, hanem legkevesebb, hogy felhívja: jelentkezzen bármely rendőrőrsön vagy telefonhívás nélkül előállítja a felperest a galgahévízi címről, mely esetben a felperes rendőrségi ügyéről barátai nem szereztek volna feltétlenül tudomást. Álláspontja szerint tehát keresete jogalapjában mindenképpen helytálló, figyelemmel azonban arra, hogy az elsőfokú bíróság a perben bizonyítást nem folytatott le, az a fellebbezésnek helyt adás esetén szükséges, ezért kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. A fellebbezési tárgyaláson nyilatkozatát akként terjesztette elő, hogy elsődlegesen a kereseti kérelemnek való helyt adást kért, másodlagosan, hogy a bíróság állapítsa meg az alperes jogsértő magatartását, e körben hozzon közbenső ítéletet és a szükséges keretben, az összecszerűség vonatkozásában utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, mert az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helytállónak minősítette az arra alapított jogi döntést is. A felperes a fellebbezésében nem jelölt meg olyan új tényt, bizonyítékot, ami az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására alkalmas lenne. Jogellenes magatartás hiányában a felperes kártérítési követelése megalapozatlan. A felperes - mint vádlott - részére a büntetőeljárásban a vádiratot kézbesítették az "I." címen. A felperes tehát tudott a bírósági eljárásról, számítania kellett, hogy tárgyalásra idézni fogják. Ennek ellenére ismeretlen helyre távozott, és sem a "II." lakcímen nem volt elérhető, sem vidéki tartózkodási helyéről nem tájékoztatta az alperest. A felperes - a rendőrség lakcímellenőrzése folytán - tudott arról, hogy az alperes keresi. Magatartásából az alperes alappal következtethetett arra, hogy a felperes tényleges

tartózkodási helye továbbra is bizonytalan, az intézkedés elrendelésének okai változatlanul fennállnak. A felperes ellentmondásos és bizonytalan lakcímeire tekintettel szükségessé vált, hogy az alperes a felperes lakóhelyéről megbizonyosodjon, azaz a Gödöllői Rendőrkapitányságot megkeresse annak tisztázására, hogy a felperes tartózkodási helye valóban G-en található-e. Az elfogató parancs visszavonására csak abban az esetben kerülhetett volna sor, ha a Gödöllői Rendőrkapitányság a felperes tényleges tartózkodási helyeként a g-i címet visszajelzi. Az alperes jogszerűen járt el, amikor az elfogató parancsot csak 2002. január 28. napján vonta vissza.

A felperes fellebbezése folytán az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt jogerőre emelkedett rendelkezése (Pp. 228. § (4) bekezdés), ezért a másodfokú bíróság azt teljes terjedelmében felülbírálta.

A felperes fellebbezése a következők szerint részben alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását a következőkkel egészíti ki. A Budapesti VI. és VII. Kerületi Ügyészség B. VI-VII. 2835/1999/1. számú vádindítványa a pénzbüntetés alkalmazására tett indítványt a vád tárgyává tett bűncselekmény miatt. A büntetőügy első tárgyalásának elhalasztása után és azt követően, hogy a Budapesti XIII. Kerületi Rendőrkapitányság megkeresésre közölte, hogy a felperes az állandó bejelentett lakcímén ismeretlen, a Pesti Központi Kerületi Bíróság ellenőrizte a büntetés-végrehajtási nyilvántartást, majd ennek eredménytelenségét követően megkeresést fogantatosított a vádhatósághoz a Be. 355/E. § (1) bekezdése szerinti indítványtételre. Egyidejűleg rendelte el a felperessel szemben az elfogató parancs kibocsátását. 2002. január 18. napján beérkezett a vádhatóság indítványa, miszerint a Be. 355/E § (2) bekezdése alapján a tárgyalás vádlott távollétében történő megtartását kéri. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a Budapesti VI. és VII. Kerületi Rendőrkapitányság 2001. december 14. napján kelt tájékoztatásának beérkezése után 2002. január 25. napján utasítást adott a Gödöllői Rendőrkapitányság megkeresésére a felperes megjelölt címen történő tartózkodása tisztázására, de a megkeresés kiadása nem történt meg. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2002. május 22. napján meghozott 6. B. VI-VII. 1737/2000/24. számú ítéletével a felperest bűnösnek mondta ki 17 rb, ebből 8 esetben folytatólagosan elkövetett szerzői és szomszédos jogok üzletszerűen elkövetett megsértésének büntetésében, melyért 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 200 Ft-ban határozta meg. Az őrizetben töltött idővel 3 napi tételt kifizetettnek tekintett. Az eljárás során lefoglalt másolt CD lemezeket elkobozta. A felperest kötelezte 173.600 Ft büntügyi költség megfizetésére, melyből 48.000 Ft a kísérési díj. A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 2003. szeptember 8. napján meghozott 25. Bf. VI-VII. 7703/2002/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét annyiban pontosította, hogy 49 db másolt CD elkobzását rendelte el, és a magánfeleket a törvény egyéb útjára utasította. Az ítélet rendelkező részében állapította meg, hogy a felperes tartózkodási helye: "I." cím.

A tényállás ezen kiegészítése mellett az elsőfokú ítélet alkalmas a felülbírálatra, bár a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével a következők szerint csak részben értett egyet.

Tényszerűen a felperes, a büntetőeljárás vádlottja a megadott lakcíméről, tartózkodási helyéről nem volt szabályszerűen idézhető, ezért az alperes jogszerűen rendelte el lakóhelyének megállapítását, tartózkodási helyének felderítését a perben releváns időben még hatályos a terhelt tartózkodási helyének felkutatása, valamint az elfogató parancs kibocsátása terén a bíróságokra háruló feladatokról szóló 115/1973. (IK 11.) IM utasítás 1. §-ának megfelelően. A Be. 119. § (1) bekezdése kimondta, hogy az eljárásnak nem akadályja, hogy a terhelt ismeretlen helyen tartózkodik. Ebben az esetben tartózkodási helyének felkutatása iránt kell intézkedni. Ennek során el lehet rendelni lakóhelyének megállapítását, körözését, és - szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén - elfogató parancsot lehet kibocsátani. E § (6) bekezdése értelmében az (1) bekezdésben felsorolt intézkedéseket vissza kell vonni, mihamarabb elrendelésük oka megszűnt. A visszavonásról az elrendelő hatóság intézkedik. A már felhívott IM utasítás 4. § (1) bekezdése alapján ha a vádlott a büntetőeljárás előtt megszökött vagy elrejtőzött, illetőleg tartózkodási helyének megállapítása végett az 1. § szerinti intézkedések nem vezettek eredményre, a bíróság elfogató parancsot bocsát ki, feltéve, hogy az eljárás szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt folyik [Be. 119. § (1) bekezdés]. Elfogatóparancs kibocsátása általában csak akkor indokolt, ha a terhelt ellen a folyamatban levő bűnügyben előreláthatólag szabadságvesztés kiszabására kerül sor. A perben feltárt tényállás és az ismertetett jogszabályi környezet mellett a másodfokú bíróság az elfogató parancs kibocsátását nem minősítette jogsértőnek figyelemmel egyébként a Be. 355/E. § (1) bekezdésére, mely szerint ha vádlott tartózkodási helye a vádemelést követően ismeretlenné vált, és a távollétében tárgyalásnak lehet helye [355/C. § (2) bekezdés], a tanács elnöke az eljárás felfüggesztése nélkül felhívja az ügyészt, hogy kíván-e indítványt tenni a tárgyalásnak a vádlott távollétében való megtartására, és ezzel egyidejűleg elfogató parancsot bocsát ki.

A büntetőiratokból feltárható adat azonban az, hogy 2002. január 2. napjától kezdve egy hivatalos irat állt az alperes rendelkezésére a felperes új tartózkodási helyéről, ennek alapján azonban az alperes nem tett intézkedést a felperes idézésére, jöllehet 2002. január 2. napjához képest az iratok három esetben lettek bemutatva intézkedés végett. A rendőrségi átiratban szereplő cím ellenőrzésére újabb megkeresés teljesítésére ugyan történt utasítás, de annak kiadása az iratok szerint nem történt meg feltehetően azért, mert egy napon belül megtörtént a felperes elfogása. A kényszerintézkedés, de különösen a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés esetén fontos, hogy annak elrendelése és foganatosítása minden szempontból feleljen meg a jogszabályi rendelkezéseknek. A másodfokú bíróság szerint helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy 2002. január 2. és 26. napja közötti időben az alperes elmulasztotta annak tisztázását, hogy a felperes újonnan felderített tartózkodási helye alkalmas-e arra, hogy a felperes részére oda idézést kézbesítsen, ezt meg sem kísérelte, és ezáltal jogellenes magatartást

valósított meg. E jogellenes magatartás hiányában a felperest az elfogató parancs alapján nem állították volna elő, nem rendelték volna el őrizetét, nem korlátozták volna személyi szabadságát, nem szenvedett volna sérelmet a Ptk. 76. §-ával védett személyhez fűződő joga, személyes szabadsága.

A másodfokú bíróság megállapította tehát, hogy az alperes a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti kártérítési felelősséget megalapozó jogellenes magatartást valósított meg, mellyel összefüggésben előállt sérelem a Ptk. 349. § (1), (3) bekezdéseire tekintettel rendes jogorvoslással nem volt elhárítható.

A felperes keresetében a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértés megállapítását kérte, e körben azonban a kereset nem volt az elbíráláshoz szükséges mértékben határozott, és ilyen módon az elbírálásra alkalmas, ezért e körben a másodfokú bíróság a keresetet elutasította.

A személyi szabadság - mint az egyik legalapvetőbb személyhez fűződő jog - korlátozása önmagában megvalósít olyan sérelmet, hátrányt, ami a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján köztudomásúnak minősül. E körben - jóllehet a felperes fel sem ajánlott -, bizonyításra nem volt szükség. Az őrizetbe vétellel - még a leghumánusabb eljárás mellett is - együtt járó megaláztatás, kiszolgáltatottság, önmagában a fogvatartás nem vagyoni kárt megalapoz. A felperes keresetében hivatkozott többletsérelmek (pl. ismerősi, baráti körben nem kívánatos személylét vált, elszigetelődött, bűnözőknek kijáró megvetést kellett elszenvednie, magánélete súlyos fokban elnehezült, és helyre sem állt) nem köztudomásúak, ezért figyelembevételükre csak bizonyítás esetén van lehetőség. A felperesnek bizonyítási indítványa nem volt, a bizonyítás elmulasztásának terhét a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján viselnie kell. A felperes az általa érvényesített vagyoni kárt semmilyen szinten sem bizonyította. A nem vagyoni kár mértékét a másodfokú bíróság a Pp. 206. § (3) bekezdése szerinti mérlegelést alkalmazva 300.000 Ft-ban határozta meg, és az ezt meghaladó megtérítésre irányuló keresetet elutasította.

A megváltozott pernyerési - pervesztési arányra tekintettel módosítani kellett az elsőfokú perköltséggel kapcsolatos rendelkezést. Mivel a pernyerési - pervesztési arány a pertárgyértékhez viszonyítva közel azonos volt, a másodfokú bíróság úgy rendelkezett, hogy a Pp. 81. § (1) bekezdés második mondata értelmében a felek a költségeiket maguk viselik. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illeték megtérítéséről szóló rendelkezés a Pp. 81. § (1) bekezdése alkalmazása mellett a felperes vonatkozásában a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén, az alperes vonatkozásában a 13. § (1) bekezdésén, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontján és 74. § (3) bekezdésén alapult.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében változtatta meg. A másodfokú eljárással felmerült költségek viseléséről a Pp. 239. §-a értelmében alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdés második mondata, az Itv. 5. §

(1) bekezdés c) pontja, 74. § (3) bekezdése, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2008. június 5.

Dr. Tölg-Molnár László sk.
a tanács elnöke

Dr. Madarász Anna sk.
előadó bíró

Dr. Hóbl Katalin sk.
bíró

A kiadmány hiteléül: